

Regional utviklingsplan 2023-2035

Merknader og kommentarer fra Jæren Distriktpsikiatriske senter AS

Viser til høringsbrev av 12.09.2022 om høring av Regional Utviklingsplan 2023-2035, og takker for muligheten til å komme med høringsuttalelse.

Del 2: Medarbeideren. Ledelse og organisasjon

Som ideell virksomhet vektlegges det å ha en så lik lønns- og pensjonsforpliktelse som andre offentlige instanser. Vi følger hovedsammenslutningen Virkes lønns- og tariff politikk og benytter Kommunal Landspensjonskasse (KLP) sine avtaler og betingelser. Foruten våre interne rutiner og prosedyrer benytter vi medarbeiderundersøkelsen ForBedring og oppfølgingsregimet rundt denne. Det har vært av stor verdi for oss som en del av vårt felles helsevesen å ta del i ForBedring undersøkelsen.

Som en integrert del av spesialisthelsetjenesten i Helse Vest er det avgjørende for oss å få smidig og god tilgang på felles data-verktøy som brukes både til pasientdokumentasjon, pasientbehandling, opplæring og administrative verktøy. Samarbeidet som ble etablert knyttet til overgangen til DIPS Arena senhøstes 2022, tilgang til felles e-læring med mer, bidrar i stor grad til at vi kan følge utviklingen og pasienthåndteringen innen våre områder.

Det er avgjørende for virksomheter med driftsavtale at vi inkluderes i slike løsninger likestilt og med samme muligheter som Helse Vests egne foretak for at vi skal kunne løse våre oppgaver effektivt. Det ønsker vi skal slås fast i Utviklingsplanen.

Del 3: Samhandling

Delområde 3, samhandling ser vi som svært viktig. Det vil her være hensiktsmessig å få tydeliggjort, definere og avklare overordnede roller for ulike samarbeidspartnere.

På generelt grunnlag er vi forundret over at Helse Vest RHF ikke løfter frem merverdien av sine ideelle avtalepartnere, noe som også ville være i tråd med Stortingets ønske om ideell vekst.

Spesialisthelsetjenesten på Vestlandet har historisk, også i mange 10-år før Helse Vest ble etablert, hatt et nært og godt samarbeid med ideelle aktører som har løst og fortsatt løser store og viktige samfunnsoppgaver. Aktørene har tunge fagmiljøer innen sine profesjoner, og på flere områder løser disse avtalepartnerne både lokale og regionale behandlingsoppgaver.

I tillegg til å utføre omfattende behandlingstjenester driver mange av de ideelle avtalepartnerne omfattende forskning både regionalt og i samarbeid med nasjonale kompetansemiljøer.

Gjennom samarbeid med ideelle aktører vet Helse Vest at alle ressursene garantert går til pasientbehandlinger og konkret helsearbeid. Ideelle virksomheter tar ikke ut utbytte, men fører et eventuelt overskudd tilbake til driften.

Samtidig er ideelle virksomheter selv ansvarlige for eventuelle underskudd, slik at Helse Vest reduserer egen risiko ved langsiktig samarbeid med ideelle virksomheter.

Knyttet til delkapitlet **'Struktur og organisering'** (delkapittel 8), er det viktig å tydeliggjøre de ideelle aktører med driftsavtale sine regions- og elektive funksjoner. For å sikre en helhetlig utvikling av disse to avgjørende funksjonene for spesialisthelsetjenesten er det avgjørende at de ideelle

virksomhetene med driftsavtale både sikres likebehandling med Helse Vests egne foretak økonomisk samtidig som virksomhetene får mulighet til å utvikle behandlingstilbudet i tråd med beste faglige standard.

Dette må fremkomme av utviklingsplanen og tydeliggjøres i revideringen av tiltaksplanen.

Jæren DPS merker seg at det legges stor vekt på utviklingen av helsefelleskapene i delkapitlet **'Samhandling med kommuner og fastleger'** (delkapittel 9). Jæren DPS har ikke på noen nivå samarbeid med Helse Stavanger i helsefelleskapsarbeidet, og får dermed ikke mulighet til å kunne bidra for strategiske valg vedrørende samarbeid mellom primær- og spesialisthelsetjenesten innen fagfeltet psykiatri og rus.

Det er avgjørende at Helse Vest i sin utviklingsplan tydeliggjør hvilke rolle aktørene med driftsavtale skal ha inn i Helsefelleskapene.

Utkastet til utviklingsplan er i delkapitlet **'Strategisk samspill med privat'** (delkapittel 10) tydelig på videreføring i bruken av private aktører som en samordnet og strategisk del av vår felles helsetjeneste, samt at dette potensialet må utnyttes bedre. Likevel skiller ikke ulike nivåer av samarbeid eller rolle i et strategisk perspektiv. Dette er en klar svakhet ved utkastet til utviklingsplan.

Helse Vest har avtalepartnere med langsiktige driftsavtaler som historisk har løst svært viktige oppgaver innen både pasientbehandling, utdanning og forskning. Aktørene har ulike størrelse, men har klart definerte oppgaver som løses på linje med Helse Vests egne sykehus. Disse partnerne er finansiert gjennom basistilskudd og innsatsstyrt finansiering, hvilket betyr at utført pasientbehandling ved disse institusjonene i praksis betales med om lag halvparten av kostpris for Helse Vest. Helse Vest betaler ikke for tjenester innen utdanning og forskning, men en kan søke på forskningsstipend som legges ut årlig.

En annen gruppe avtalepartnere er virksomheter som løser definerte oppgaver innen pasientbehandling og andre oppdrag på anbud for et begrenset antall år. Disse har ikke de samme forpliktelsene som partnerne med driftsavtale for eksempel innen forskning og utvikling.

En tredje gruppe samarbeidspartnere er aktører Helse Vest kjøper, eller er pålagt å kjøpe helsetjenester av, for eksempel som følge av fristbrudd. Dette er aktører som til enhver tid tilbyr tjenester basert på markedspris.

Beskrivelsen av utviklingsretningen i delkapittel 10, synes å være myntet på virksomheter med langsiktige driftsavtaler, fordi det pekes på deres ansvar knyttet til utdanning, forskning, deltagelse i pasientforløp med mer. Det går imidlertid ikke klart frem, om det er denne type samarbeidspartnere som ønskes invitert til denne utviklingen og innen hvilke rammer.

I den overordnede utviklingsplanen pekes det på det strategiske samarbeidet med private for å oppnå en bedre utnyttelse av kapasitet. I den gjeldende tiltaksplanen er private aktører som bidragsytere til å utvikle den regionale kapasiteten innenfor bærekraftige løsninger utelatt.

Del 4: Utvikling

Det vil være rimelig at delkapitlet **'Forskning, innovasjon og utvikling'** (delkapittel 12) også omfatter det verdifulle arbeidet ideelle og andre private aktører bidrar med for å styrke forskning, utvikling og innovasjon i Helse Vest som helseregion. Dette er viktige bidrag til utvikling og forbedring av helsetjenestene, og bør innarbeides i utviklingsplanen. Ideelle og private aktørers bidrag må også innarbeides som en del av den kommende tiltaksplanen med hensyn til tjenesteutvikling og innovasjon.

Delkapitlet '**Økonomisk bærekraft**' (delkapittel 14) gir tydelige signaler om en lavere vekst i rammene enn utviklingen tilsier, og at dette fordrer tøffere prioriteringer og omlegginger. I den sammenheng er ideelle virksomheter med driftsavtale viktige partnere for helseforetakene. Jæren DPS og øvrige med tilsvarende driftsavtale er etablerte fagmiljøer med høy kompetanse og kapasitet innen definerte fagområder. Kapasiteten må vurderes som et viktig element for å kunne bidra til å oppfylle behandlingskrav innen økonomisk bærekraft.

Delkapitlet '**Beredskap**' (delkapittel 15), må tydelig avklare ulik inkludering og roller knyttet til beredskap, slik at alle samarbeidspartnere vet hva Helse Vest forventer av dem i en krisesituasjon.

[Topp 5 Risikoområder: 3 Uønsket variasjon – ortopedi og radiologi](#)

Jæren DPS ser positivt på at Helse Vest løfter frem topp 5 risikoområder, og ruller disse basert på erfaring og utvikling. Vi bidrar gjerne inn i arbeidsgrupper på risikoområder der vi har bred erfaring og kunnskap.

Vi forventer samtidig at funn og resultater samt forbedringspunkter/beste praksis gjennom arbeidet med topp 5 risikoområder deles med virksomheter med driftsavtaler slik at forbedringene kommer alle aktører i Helse Vest til gode.

Konkret knyttet til gjeldende 5 risikoområder ser vi frem til resultatene knyttet til legemiddelområdet (risikoområde 1), vold og trusler mot medarbeidere (risikoområde 2) og IKT- og informasjonssikkerhet (risikoområde 4).

[Neste generasjon plan - Ny Regional utviklingsplan 2023-2035](#)